

KASETA

U raspravljanju o *kaseti* i *kazeti* možemo se složiti s V. Putancem da mišljenje V. Vratovića valja korigirati ali samo toliko što ne možemo reći da je *kazeta* nepravilno. Zbog toga ipak ne možemo tvrditi da su *kasete* i *kazeta* normativno dva potpuno ravnopravna lika ili da to trebaju biti ako jesu. To je već prije dvije godine jasno rekao dr. Ivan Brabec u Školskim novinama od 16. svibnja 1978. u članku *Kaseta i kasino*. Kaže da su pravilna oba lika jer Pravopis dopušta obje varijante: s bezvučnim s i sa zvučnim z, a zatim nastavlja: »Pravilno je ono što propisuje pravilo (kasete i kazeta). Logično je nešto drugo.« I nakon opširnijega razmatranja toga problema došao je do istoga zaključka kao i kasnije V. Vra-

tović. (Sadržaji obaju članaka pokazuju da V. Vratović nije znao za članak I. Brabeca, a to i sam potvrđuje.) I. Brabec svoj članak završava riječima: »Medutim gdje možemo birati između dva pravilna oblika, odlučit ćemo se za logičniji, dakle: kasete.«

U tome se moramo u potpunosti složiti s I. Brabecom, a onda i s V. Vratovićem jer ako dva izraza imaju potpuno isto i stilsko i osjećajno značenje, ako su dakle oba na stilskoj nuli, tada izrazitu prednost treba dati jednomu, a to je *kasete*, *kasetofon*, *videokaseta*. To proizlazi iz naravi književnoga jezika, a podupire to i dalmatinsko-romanska sastavnica našega književnoga jezika jer nju u takvim kolebanjima ne smijemo smetnuti s uma. Stoga tu više nikakvih kolebanja ne treba biti.

Stjepan Babić

O ĐUDU I LOTU

U Politici behu naslovi: »Državno prvenstvo u džudou« (15. 3. 1976, 17), »Prvenstvo Balkana u džudou« (11. 4. 77, 20), »Evropsko prvenstvo u džudou« (4. 11. 79, 18).

Zatim: »Izveštaj LOTO-a« (15. 4. 76, 21), »u 47. kolu Lotoa izvučeni su brojevi« (19. 11. 80, 15).

Japansku reč ĐUDU (ili: du-do) mi pogrešno izgovaramo (zbog latiničke transkripcije na — engleski način, jer u engleskom jeziku nema glasa »đ«, a u japanskom nema »dž«, već je đ, pa nije tačno ni »džiju-džicu« nego treba reći: *du-dic*, a nije dobra ni promena po padežima: džudoa, džudou, džudoom, već treba govoriti i pisati: *đudo*, pa: *đuda*, *đudu*, *đudom* (što vredi i za ostale japanske reči na -o, npr. *kimono* — *kimona*, *kimonu*, *kimonom*, mn. *kimoni*, *kimona*, *kimonima*, *kimone*, *Mikado*, — *mikada*, *mikadu*, *mikadom*, ili: *Macumoto* — *Macumota*, *Macumotu*, *Macumotom*, *Saporo* — *Sapora*, *Saporu*, *Saporom*, *Hokaido* — *Hokaida*, *Hokaidu*, *Hokaidom*).

Tako se u nas menjaju sve reči tuđeg porekla na -o (sem francuskih: *biro* — *biroa*, *birou*, *biroom*, mn. *biroi*, *biroa*, *biroima*

biroe, *depo* — *depoa*, *metro* — *metroa*, *nivo* — *nivoa*, *sako* — *sakoa*, ili: *Bordo* — *Bordoa*, *Vaterlo* — *Vaterloa*, pa: *Vato* — *Vatoa*, *Guno* — *Gunoa*, *Igo* — *Igoa*, *Rembo* — *Remboa*).

Dakle: *auto* — *auta*, *autu*, *autom*, mn. *auti*, *auta*, *autima*, *aute*, *veto* — *veta*, *duo* — *dua*, *eho* — *eha*, *kino* — *kina*, *korzo* — *korza* (ne: *korzoa*, *korzou*, *korzoom*), *laso* — *lasa*, *moto* — *mota*, *saldo* — *salda*, *tempo* — *tempa*, *fijasko* — *fijaska*, ili: *kakao* — *kakaa*, *rodeo* — *rodea*, pa: *Arno* — *Arna*, *Brno* — *Brna*, *Vido* — *Vida*, *Ebro* — *Ebra*, *Kito* — *Kita*, *Oslo* — *Osla*, *Kairo* — *Kaira*, *Maroko* — *Maroka*, *Ohajo* — *Ohaja*, *Toledo* — *Toleda*, *Čikago* — *Čikaga*, *Kilimandžaro* — *Kilimandžara*, te: *Bembo* — *Bemba*, *Đoto* — *Đota*, *Moro* — *Mora*, *Taso* — *Tasa*, *Karuzo* — *Karuzo*, *Pikaso* — *Pikasa*, *Foskolo* — *Foskola*, tj. kao: *vino* — *vina*, *selo* — *sela*, ili: *Veljko* — *Veljka*, *Žarko* — *Žarka*, *Srećko* — *Srećka*.

Prema tome, u citiranim primerima valjalo je reći (i napisati): Državno prvenstvo u *đudu*, Prvenstvo Balkana u *đudu*, Evropsko prvenstvo u *đudu*, pa: Izveštaj *lota* (ili: *Lota*, s velikim početnim slovom — ako je to preduzeće ili ustanova).

Jordan Molović